

新作狂言 平泉

秀衡、牛若

牛若「私は日の本に知らぬものない、源義経でござる。さは申すものの、今は人目をはばかりる落人(おちうど)。生まれたときの牛若(うしわか)に戻り、山伏に身をやつしてござる。忠義者の弁慶ともはぐれ、いや、愛想がつきて捨てられたか知らぬ。北へ〜と山道を走りて走りて、昔暮らした平泉*に着きました。山も川も懐かしう御座る。なじみのお方が御座る。訪ねませう。まづそろり〜と参らう」

秀衡「仏国土平泉の三代目、秀衡(ひでひら)で御座る。うかうかと居眠りをして面妖な夢を見た。夢枕に腐鎮なる妖怪が立ち、振誤陣が来ると言う。来たら幌似有無を飲ませよと言ふた。いや、これは何じや。(薬包を懐から出す) この匂いは附子(ぶす)であろう。いや、これは牛若が来れば殺せと言ひ事か。この秀衡は、余所者の指図は受けぬ。さはいえど、この平泉に累を及ぼしてはなりません。なんとせうぞ」

牛若「参る程にすなはちこれぢや。物まう案内まう。御内(おうち)にござりますか」

秀衡「いや表に物まうとあるが。誰も出ぬかやい。案内とは誰(た)ぞ物まうとは」

牛若「私でござる」

秀衡「なんと我が子のように養い置いた牛若ではないか。ささ、奥へとおれ。そこに居よ(二人座る)」

牛若「久しうお見舞も申しませぬが、お変わりなさる事もござりませぬか」

秀衡「なか〜。変わる事も無い。牛若が誉(ほま)れ、北の平泉にも届いておる。おごり高ぶる平氏を京から追い出し、西の果て、壇ノ浦に追い詰めて滅ぼしたと、風の便りに聞いた。誇らしいことで御座る」

牛若「それを、兄の頼朝が妬み、弟の私に追っ手をかけて御座る。ご迷惑と思へど、他に頼る方もなく、父と思ふ親父殿を頼って御座る」

秀衡「なんの迷惑。安心して頼るがよい。牛若は秀衡が猶子(ゆうし)。平泉は牛若がふるさとじや」

牛若「ありがたうござる」

秀衡「これは平泉の恵みで醸(かも)した酒じや。一つ飲むがよい」

Hiraizumi

Noa Komedio verkita de
SIMATANI Takesi 2023

Uŝiŭaka: Mi estas Minamoto no Joŝicune, la plej fama en Japanio. Kvankam mi fanfaronis, nun mi estas forkuranto evitanta okulojn de aliaj. Mi ŝankjis min jamabaŝu kun infana nomo Uŝiŭaka. Forvadis Benkei la plej fidela. Eble li perdis simpation al mi. Sur montoj mi kuris padojn norden kaj norden kaj venis al Hiraizumi intima de mia juneco. Mi memoras la montojn kaj riverojn. Konaton mi havas. Mi vizitu lin. Senhaste mi iru.

Hidehira: Mi estas Hidehira, la tria Sinjoro de Hiraizumi. Pretervole mi duondormis kaj havis malbonan sonĝon: En la sonĝo aperis monstro nomata Putin. Li diris, ke venos Prigogine kaj mi donu al li polonion... Ve, kio estas tio? (el la sino aperas paperpako) Ĝi odoras je veneno. Ĉu la sonĝo aludas, ke mi mortigu Uŝiŭaka, kiam li venos? Mi, Hidehira neniam obeas ordonon de alia! Sed tamen mi ne devas damaĝi Hiraizumi. Kion mi faru?

U: Jam mi staraŝ antaŭ la pordego. Saluton, Sinjoro! Ĉu vi estas hejme?

H: Ha, oni vokas ĉe la pordego. Neniu elvenas? Kiu salutas min?

U: Jen mi, Sinjoro!

H: Ha revenis Uŝiŭaka, mia kara filo! Venu en la ĉambron. Sidu tie! (Ambaŭ sidas)

U: Longe mi forestis for de vi. Kiel vi fartas, Sinjoro?

H: Tre bone mi fartas. Ĉiu en norda Hiraizumi scias vian meriton: De Kioto vi elpelis la arogantojn Taira. Ĉe Dan no Ura, okcidenta fiŝo de la tero vi pereigis la familion. Ĉion ni scias per onidiro. Vi estas nia fiero.

U: La frato Joritomo tamen ĵaluzas kaj persekutas min. Mi bedaŭras ĝeni vin. Sen alia rimedo mi petas protekton de vi, mia adoptopatro.

H: Ne zorgu! Vi rajtas fidi min, ĉar Uŝiŭaka estas mia filo kaj Hiraizumi estas hejmo de Uŝiŭaka.

U: Multe mi dankas vin!

H: Jen estas sakeo farita el rikoltaĵo de Hiraizumi. Volu trinki iomete.

牛若「慮外でござる。一つてうどござる〜。
さらば食べませふ」
秀衡「どうじゃ、うまい酒か」
牛若「うまい酒でござる。も一つくださりませ」
秀衡「よいよい、たん和飲め」
牛若「てうどござる。野に伏せ、岩に枕した山
歩きの疲れが去って御座る」
秀衡「よいよい、たん和……いやそこに居よ。
誰(たれ)かある、酒はどこじや。……何、あれ
は誰かと聞かか。牛若よ、忘れたか。……な
に、この秀衡に指図するか。毒を飲ませるか
否(いな)か(振り向き声をひそめて)儂(わし)が
決める。しさりおうらう」

牛若「(話を聞いて)これはいかなこと。平泉
も油断ならぬ。如何せう」
秀衡「さは言ふたが、きやつと言ふがもっとも
じや。(酒樽の蓋を取り)身どもは地獄に落
ちても、平泉を守らねばならぬ(懐から薬包
を出し樽に入れる)さら〜。戻り)さ
さ牛若、酒がたりぬ。もっと飲め」

牛若「たんと食べました。もう飲めませぬ。い
や〜、親父様も食べなされ〜(樽から
秀衡に注ぐ)」
秀衡「(うろたえて)いや、歳は取りたくないものじや。
身どもはめっきりと酒に弱くなった。酒は飲まぬ」
牛若「私だけが飲んで、親父さまが飲まぬと
いうことが御座ろうか。ささ、飲みなされ」
秀衡「それならば一つ飲もう(飲むふりをして
酒を棄てる)飲んだぞ〜。牛若も、も一つ
飲め〜」

牛若「それならば一つ食べませう(飲むふり
をして酒を棄てる)飲みました〜。いや眼
が塞(ふた)がります。慮外で御座る(寝た振
り)」
秀衡「牛若〜、寝たか、それとも……早
(はや)滅却したか。この世は修羅じや、我が子
と思う牛若を手にかけて御座る(泣く)」
牛若「(立ち上がり逃げる)もはや日の本に
居所(あどころ)は御座らぬ。北の更に北へ逃げ
う。外国(とくに)へ、蒙古**なりとも逃げお
せば生きる道も御座らう」
秀衡「いや牛若が逃げた。やるまいぞ〜」

*平泉：岩手県南部の町。東北地方を支
配した奥州藤原三代(清衡・基衡・秀衡)
の館があった。

**蒙古：伝説では、源義経は頼朝の手から逃
れて、モンゴルでチンギス・ハンになったという。

U: Granda favoro! Plena estas la pokalo.
Danke mi trinkos!
H: Ĉu bongusta sakeo?
U: Plej bongusta! Donu ankoraŭ unu.
H: Bone, bone! Trinku iom ajn!
U: Plena estas la pokalo. Malaperis la
laco de marŝo kaj tranokto sur rokoj.
H: Bone, bone! Trinku multe... Ha,
atendu tie! Venu tien ĉi! Kie estas
sakeo? ...Vi demandas, kiu li estas? Li
estas Uŝiŭaka, vi konas lin!Ne
ordonu al Hidehira! Ĉu venenon doni al
li... (sin turnas kaj mallaŭtigas voĉon)
mi mem decidis. Jam foriru!

U: (subaŭskultinte) Kia teruro! Ne sekura
estas en Hiraizumi. Kion fari?
H: Kvankam mi koleris, li pravus. (mal-
fermas poton de sakeo) Mi devas
konservi Hiraizumi, eĉ se mi falos en
inferon. (elprenas pakon kaj enĵetas
venenon) Krak, krak! (reveninte) Hej,
Uŝiŭaka, Estas pli da sakeo! Trinku plu!

U: Tro multe! Neniom plu mi povas
trinki. Nun trinku ankaŭ vi, Mia Patro!
(de poto verŝas por Hidehira)

H: (konfuzite) Ne! Mi estas maljuna kaj
malfortiĝis al sakeo. Mi ne trinkas sakeon.

U: Ne decas, ke vi ne trinkas dum mi
sola trinkas. Bonvolu trinki, mi petas.

H: Se tiel statas la afero, mi trinku iomete.
(ŝajnigas sin trinki kaj preterverŝas) Mi
trinkis! Nun vi trinku, Uŝiŭaka.

U: Bone, mi trinkos. (ŝajnigas sin trinki
kaj preterverŝas) Mi trinkis, mi trinkis!
Nun fermiĝas la okuloj. Pardonu min!
(ŝajnigas sin dormanta)

H: Uŝiŭaka, Uŝiŭaka, ĉu vi dormas? Aŭ... vi
jam mortis? La Mondo estas Infero! Mi
mortigis Uŝiŭaka amatan kiel filon! (ploras)

U: (ekstaras kaj forkuras) En Japanio ne
estas loko por min meti! Mi kuru norden
kaj plu norden. Al Mongolio** mi iru kaj
tie trovu terenon por mia vivo.

H: Ve, forkuris Uŝiŭaka! Ne lasu lin, ne
lasu lin!

*Hiraizumi: Urbo en suda parto de Iŭate.
Tie estis la kastelo de la Tri Generacioj
de Sinjoroj Huĝiŭara (Kijohira, Motohira
kaj Hidehira).

**Mongolio: Laŭ legendo Minamoto no
Joŝicune sukcesis forĵuri de Joritomo.
En Mongolio li fariĝis Ĝingis-Hano.